

Betaalde belastingdienst zelf de schuld van principiële weigeraarster? (1981)

Sieth Delhaas

OPZIJ, februari 1981

Inleiding

Volgens Loes Wessels moet de belastingdienst zelf óf de schuld hebben betaald óf hem hebben kwijtgescholden, omdat volgens haar niemand precies kon weten hoe hoog het verschuldigde bedrag inmiddels was geworden. (De belastingdienst verstrekt geen inlichtingen aan derden over een zaak als deze.) De belastingdienst houdt vol, dat een 'onbekende' dit wel wist, door krantenberichten en door zelf uit te rekenen wat er ongeveer aan bijkomende kosten bijgekomen was.

Eind 1979, toen de discussie in het parlement positief afliep voor het mee-verantwoordelijkheid willen dragen voor de aanschaf van de 572 kernraketten binnen de NAVO, was voor Loes het moment daar om te weigeren langer mee verantwoordelijk te zijn voor het wapenbedrijf. 'Dit regeringsbesluit was voor mij een enorme teleurstelling,' vertelt ze. 'Er was zo over gedebatteerd en er waren hoge verwachtingen, dat de regering een "nee" zou laten horen.' De rest inkomstenbelasting, die zij toen nog moest betalen (f 185) stortte ze op de rekening van het Comité El Salvador. Zij deelde de minister van financiën haar beslissing mee. Het was voor haar als christen een gewetenszaak, 'maar', geeft ze onmiddellijk toe 'dat ik mijn naaste niet wil doden is niet een exclusiviteit van christenen. Misschien handelen andersdenkenden wel beter dan christenen zelf'.

Vredesfonds

Van de ontvanger der belastingen kreeg zij in de loop van het voorjaar bericht, dat zij uitstel van betaling had totdat de minister in deze zaak een beslissing had genomen. Ook het CDA, waarop zij haar stem had uitgebracht, benaderde ze. In brieven aan de minister en het CDA heeft ze uitgelegd, dat ze niet anders kon vanuit haar geloof. Bovendien heeft ze gewezen op de nood in de wereld, waarvoor nooit voldoende geld is. De investering in het wapentuig gaat altijd door, terwijl er al zoveel kernwapens zijn, dat de wereld vele malen vernietigd kan worden. 'Ik vind dit waanzin', concludeert Loes kort en krachtig 'en ik doe hier niet meer aan mee'. Ze stelde in haar brief voor een regeling te treffen voor mensen die er net zo over denken als zij en de mogelijkheid te scheppen belastinggeld in een soort 'vredesfonds' te storten. 'Het CDA antwoordde, dat zo'n regeling er niet was en raadde mij aan contact op te nemen met de Vereniging van Dienstweigeraars en de zaak in de publiciteit te brengen. Ik vond mezelf op dat moment erg naïef dat ik op het CDA had gestemd. Van de minister kreeg ik

in juni jl. een brief terug, waarin hij mededeelde, dat het niet aangaat, dat individuele burgers zelf bepalen waar zij hun belastinggeld aan besteed willen zien. Hij ging helemaal aan de gewetenskwestie voorbij. Met een groepje mensen uit de plaatselijke Doopsgezinde gemeente, waarbij ik ben aangesloten, hebben we toen een open brief geschreven aan de leden van de Tweede Kamer. Hij was voorzien van 764 handtekeningen, maar behalve de bevestiging van ontvangst is er door niemand op gereageerd.'

Verkoop inboedel

'In augustus heb ik een dwangbevel gekregen en in oktober is er beslag gelegd op mijn meubels waarvan de openbare verkoop op 3 november zou plaats vinden. Maar op die ochtend stonden er 100 sympathisanten voor de deur die een cordon hebben gevormd, zodat de deurwaarder en de opkopers rechtsomkeert moesten maken. Wij verwachtten toen, dat ze met de politie zouden terugkomen, maar dat is niet gebeurd. Wél is er op 6 november beslag gelegd en dat is op een erg nare manier gebeurd. Ik vraag me af of het zo wel mag. 's Morgens om 9 uur stonden er twee mannen voor de deur, die vroegen of ze binnen mochten komen. Ik stond nog na te denken toen zij al in de hal waren. Of ik maar even wilde betalen, anders zouden ze beslag leggen en mijn spullen gelijk de deur uit dragen. Ik heb ze toen gevraagd wie ze waren en of ze zich wilden legitimeren. Terwijl zij schreven en de meubelen tegelijk de deur uit gedragen werden, stond er plotseling een hoofdinspecteur van politie in mijn kamer. Ik had hem niet binnengelaten en ik vroeg of hij zich wilde legitimeren. Dat weigerde hij, omdat hij vond, dat zijn uniform een legitimatie was. Die deurwaarders zaten heftig "ja" te knikken. Maar later hoorde ik, dat ik dat niet had hoeven te nemen. Toen Ria Beckers van de PPR later aan de minister hierover vragen stelde, antwoordde hij, dat ik zelf om politieaanwezigheid had verzocht! Bovendien mocht mijn vriend, die ik intussen gebeld had, niet naar binnen. Hij heeft een sleutel van mijn huis, maar moest op de openbare weg blijven. Mijn meubels waren allemaal het huis uit. Later kreeg ik een lijst waarop een inventarisatie stond. Even later kwamen ze terug om te zeggen, dat ze eigenlijk meer hadden meegenomen dan op de lijst stond. Ik zei toen: "dus ik krijg nog wat terug" "Nee", was hun antwoord, "we hebben hier een aanvullende lijst".

Op 20 november zou er op een nader aan te geven plaats een verkoping van mijn meubels worden gehouden. Dit is echter niet doorgegaan. Ik kreeg bericht van de ontvanger, dat mijn schuld was voldaan door iemand anders. Nou, die "iemand anders" is volgens mij de overheid zelf.'

Intussen heeft Loes Wessels haar meubels terug, maar echt blij is ze er niet mee. Wel met de piano omdat de studie van haar dochter in het honderd dreigde te lopen. De verleidingen om niet consequent te zijn waren legio. Een kennis bood aan die piano te kopen en aan haar terug te geven, zodat haar dochter zou kunnen studeren. 'Maar ik vond, dat ik dat moest weigeren. Dan kwam het geld nog bij defensie terecht. Soms was het wel moeilijk die hulp af te slaan. Op de zaterdag voor de verkoop kwam er een vrouwtje van 72 jaar uit Rotterdam hier naar toe met de trein met f 185,- in haar handtasje. Ik heb geprobeerd haar uit te leggen waarom het mij ging. Dat was erg moeilijk. En die vrouw was echt verdrietig.'

Loes, die gescheiden is en daarom alleen de beslissing kan nemen over haar al dan niet betalen van de belasting, is zeker van plan op de ingeslagen weg voort te gaan. Ik ben zelfs van plan volgend jaar een groter deel achter te houden. Het schijnt, dat er circa f 800 per hoofd van de bevolking aan defensie-uitgaven wordt gereserveerd.'

Haar vier kinderen zijn het niet onverdeeld met hun moeder eens; de dochters van 12 en 14 jaar staan pal achter haar, haar zoon van 23 gaat de verkoop van de meubeltjes te ver, maar hij kan z'n moeders ideeën verder begrijpen. De 21-jarige dochter bemoeit zich liever helemaal niet met deze affaire; ze staat er afwijzend tegenover.

Tweede geval

Bijna parallel loopt de weigering van Mevrouw M. Aarts-Franken uit Koog op Texel. Zij heeft een eigen inkomen als makelaar en architecte. Nadat de 10 CDA-dissidenten december 1979 'omzwaaiden omwille van hun politieke carrière', zoals zij het uitdrukt, besloot mevrouw Aarts haar laatste termijn inkomstenbelasting (f 184) niet te betalen. Beslag op de meubels ging dit keer niet door omdat zij op huwelijkse voorwaarden is getrouwd. Wél werd haar girorekening waarop f 2800 staat in november jl. geblokkeerd. Maar de overheid kan hier toch ook geen belastingschuld afhalen. De staat gaat nu een proces voeren tegen mevrouw Aarts. Het geld van haar giro werd gebruikt voor lopende kosten als gas, elektra etc. 'Die rekeningen heb ik deze maanden niet kunnen betalen' vertelt ze heel vergenoegd 'en van de week kreeg ik een briefje, dat mijn rekening was geblokkeerd en of ik maar wilde betalen. Ik heb teruggeschreven en de zaak uitgelegd en nu ben ik benieuwd wat ze doen. Gisteren heb ik mijn man en kinderen bij elkaar geveegd en gezegd: "hoor eens, jongens, het kan zijn dat we straks in de kou zitten en niet meer kunnen koken als ze de zaak afsluiten. Hebben jullie dat er voor over, anders kan ik wel ophouden." Nou, ze staan helemaal achter me.'

In het dorp ontmoet ze veel sympathie voor haar actie. Bij de jaarlijkse 'Oude Sunderklaas'-optocht (12 december) liep een grote groep uit het plaatselijke Vrouwenhuis mee, verkleed als deurwaarders, die de spot dreven met de pogingen van de overheid en de rechterlijke macht om de defensiecenten los te krijgen.